

Norges Husflidslag er en kultur- og interesseorganisasjon for husflid siden 1910. Organisasjonen er ledende aktør innen kulturvern, handlingsbåren kunnskap og næringshusflid.

Medlemmer

22 932 medlemmer

365 lokallag

19 fylkeslag

35 husflidsbutikker som er hel- eller deleid av fylkes- og/eller lokallag

164 husflidhåndverkere

Ansatte

29 ansatte, hvorav 17 husflidskonsulenter i fylkene

Styreleder

Barbro Tronhuus Storlien

Direktør

Marit Jacobsen

Medlem i

Studieforbundet kultur og tradisjon

63 000 kurstimer fordelt på 15 000 deltakere og

2600 kurs

Norges Kulturvernforbund og i kontorfellesskap med 11 andre kulturorganisasjoner i Øvre Slottsgate 2b, Oslo.

European Folk Art and Craft Federation

Frivillighet Norge

Kulturalliansen

NHO

Nordens Husflidsforbund

Norges Vel

Norsk kulturforum

H.K.H. Dronning Sonja er Norges Husflidslags høye beskytter.

Årsmelding Norges Husflidslag 2019

- 02 Fakta om Norges Husflidslag
- 04 Styreleders hilsen
- 05 Strategisk plan
- 06 Opplæring
- 20 Næringsutvikling
- 26 Synliggjøring
- 36 Økonomi og finansiering
- 39 Styret
- 40 Utvalg og arbeidsgrupper
- 41 Nettverk, representasjon og samarbeid
- 44 Medlemsgrupper i tall og omtale
- 46 Ansatte og oppgavefordeling
- 47 Drift og arbeidsområder

Styrets melding, balanse, regnskap, noter og revisjonsberetning ligger som vedlegg.

På forsiden: Ung Husflid på Dyrsku'n. Foto: Annie Eikenes. Holdbart-tøymerker. Foto: Sølvi Westvang. Husflidhåndverker Mari Mosand, Krokvokst. Foto: Jørgen Mosand. Vevd bånd av russiske Sergei Klykov, fra Vevsymposium. Foto: Berit Solhaug, Norsk Husflid 5/2019.

Styreleders hilsen

Året 2019 var et godt år for Norges Husflidslag. Vi er en aktiv og allsidig organisasjon med våre lokal- og fylkeslag, butikker og husflidhåndverkere. Gjennom kurs, møter, kulturtidsskriftet Norsk Husflid og butikkene ivaretar og formidler vi husflid, kulturarv og skaperglede og holder liv i gammel kunnskap.

Vi skal også sette kunnskapen inn i nye sammenhenger og tilpasse oss dagens samfunn. Det er et stort og viktig ansvar, og når man leser om all aktiviteten i Norges Husflidslag er det tydelig at vi tar oppgaven på alvor.

Et godt eksempel er vårt nye satsningsområde *Holdbart*. I 2019-2022 jobber Norges Husflidslag med hvordan materialkunnskap, håndverk og husflid kan bidra til å gjøre oss til mer ansvarlige forbrukere gjennom satsingen. Flere lokallag arrangerer Fikselaug hvor medlemmer og ikke-medlemmer lærer å vedlikeholde klær og tilegner seg kunnskap som var allmenn for bare noen tiår siden. Et annet spennende og svært holdbart tiltak var grønn november som dannet en viktig motvekt til de siste årenes kjøpehysteri som har preget nyhetsbildet. Gode tips ble delt i sosiale medier og på hjemmesiden. Norsk Flid Husfliden deltok i prosjektet og i flere av butikkene ble det arrangert Fikselaug siste fredagen i november. Slik nådde organisasjonen ut til en større gruppe i samfunnet og viste at kunnskapen vi forvalter har en viktig verdi i dagens samfunn.

Kursvirksomheten er en essensiell del av virksomheten og for mange er dette deres første møte med et lokallag. Det er derfor gledelig at antall kurstimer øker og at stadig flere oppsøker oss for å tilegne seg ny kunnskap og stifte nye bekjentskap.

Norge står foran en større skolereform og flere av våre husflidhåndverkere har vært involvert i arbeidet med å skrive nye læreplaner i sine respektive håndverksfag. Dette er en viktig jobb som sikrer god fagopplæring i fremtiden. Norges Husflidslag er stolte over å ha kunnet bidra med gode kandidater til arbeidet.

Organisasjonen er bygd opp med lokal- og fylkeslag og fylkessammenslåingene har vært et sentralt tema. Vi gikk likevel ut av 2019 med samme antall fylkeslag som ved årets oppstart og heller ikke antall lokallag er påvirket av kommunesammenslåinger. Vi vet ikke hvordan sammenslåingene vil påvirke oss på sikt, men flere fylkeslag har allerede etablert gode samarbeid i de nye regionene.

På vegne av styret takker jeg alle frivillige og ansatte for innsatsen dere legger ned i Norges Husflidslag og jeg takker for alle gode og inspirerende møter og samtaler i 2019. Deres engasjement er med på å ivareta og videreføre vår immaterielle kulturarv.

Takk og på gjensyn,

Barbro Troenhuus Storlien
Barbro Troenhuus Storlien

Strategisk plan 2019-2022

VISJON

Husflid for framtida

VERDIER

Bærekraft, tradisjon, skaperglede, kunnskap og ferdighet

HOVEDMÅL

Fremme husflid som levende kultur og næring

AKTIVITET

Ta vare på, formidle og fornye husflidstradisjoner

ARBEIDSOMRÅDER

Opplæring

Mål: Øke faglig og organisatorisk kompetanse

- Vi skal ha kunnskap om immateriell kulturarv, og arbeide med tradisjonelt håndverk og truede teknikker
- Vi skal øke barn og unges kunnskap og ferdigheter
- Vi skal formidle kunnskap om bærekraft og materialenes verdikjede
- Vi skal legge vekt på fornyelse og nytenkning
- Vi skal styrke organisasjonsopplæringen
- Vi skal arbeide for styrking av offentlig utdanning innen håndverksfag

Næringsutvikling

Mål: Styrke utøvelse og salg av husflidshåndverk

- Vi skal styrke merkevaren husflidshåndverk som kulturnæring
- Vi skal bedre rammebetingelsene for næringsutøvere i husflidshåndverk
- Vi skal styrke produksjon og salg av husflidshåndverk
- Vi skal fremme produksjon og bruk av bærekraftige materiale

Synliggjøring

Mål: Styrke synliggjøringen av Norges Husflidslags arbeid

- Vi skal øke kunnskapen om Norges Husflidslags rolle i samfunnet faglig og politisk
- Vi skal fremstå som en faglig sterk frivillig organisasjon som spiller en viktig rolle for norsk kulturarv, kulturliv og lokalmiljø
- Vi skal være en åpen organisasjon og legge til rette for inkluderende møteplasser
- Vi skal styrke synliggjøring og formidling i digitale kanaler

Opplæring

Barnas TREseminar på Dovre. Foto: Arild Larsen, husflidskonsulenten i Hedmark.

Kristiansand Husflidslag valgte stopping som rødlisteteknikk. De så nytten av å dokumentere ulike stoppeteknikker etter å ha startet Norges første Fikselaug. Stopping av klær er verdifull kunnskap som de ønsker å bevare og formidle videre.

Vefsn Husflidslag har valgt seg "Brodering & montering av skjorte til nordlandsbunad" som rødlisteprojekt. Deres tidligere rødlisteprojekt "Nordlandsbunaden - Sting for sting" ble veldig godt mottatt, og i kjølvannet av denne kom det et ønske om å få laget en lignende brosjyre om skjorta.

Vi skal ha kunnskap om immateriell kulturarv, og arbeide med tradisjonelt håndverk og truede teknikker

Vi er landets største kursarrangør i tradisjons- håndverk med 63 571 kurstimer, 2 579 kurs og 14 691 deltakere. Dette er i hovedsak kurs og læringsverksteder i lokal- og fylkeslag, men også kurs for instruktører for ulike målgrupper. Alle kursene registreres via Studieforbundet kultur og tradisjon, og utfyllende statistikk med lags- og fylkesvis fordeling, fagområder og deltakere ligger på deres nettsider.

Rødlista

Rødlista tradisjonshåndverk er et kjerneområde for Norges Husflidslags virksomhet, og over tid er flere

tusen kurs innen et stort mangfold av teknikker og materialområder gjennomført. Uten denne aktiviteten ville vi i dag stått uten kunnskap og ferdigheter på mange håndverks- og håndarbeidsområder. Vi retter særlig oppmerksomhet mot dette feltet gjennom en nasjonal bergingsdugnad kalt *Rødlista*.

Alle husflidslag oppfordres til å ta for seg en eller flere lokale teknikker og gi dem en "ny start" gjennom å formidle, dokumentere og lære opp nye utøvere. Å skape oppmerksomhet rundt vår felles immaterielle kulturarv innen husflid og håndverk, samt påpeke vårt felles ansvar for å ivareta den, er en del av dugnaden. Husflidskonsulentene i fylkene er pådrivere, motivatorer og veiledere for lokallagene.

Resultat for 2019

- 15 nye dokumentasjoner er publisert
- Ett dokumentasjonskurs avholdt som et samarbeid mellom Telemark, Rogaland, Vest- og Aust-Agder. Resultatet er 5 dokumentasjoner under arbeid
- Svært god dekning i lokalaviser
- Informasjonssekvens på høstens Fylkesledersamling om UNESCO-tilknytningen
- Informasjonssekvens på konsulentsamlingen i januar om Rødlistearbeidet og UNESCO

TREseminaret på Dovre

TREseminaret er et samarbeidsprosjekt med Dovre handverkssenter, Håndverksskolen, Senter for bygdekultur og Studieforbundet kultur og tradisjon. TREseminaret blir arrangert årlig i uke 17 ved Hjerleid skole og håndverkssenter på Dovre og feiret i 2019 15 år.

TREseminaret er et fagseminar som består av en rekke håndverks- og husflidskurs på tre og fire dager, samt tilbud om foredrag på kveldstid. Det blir også holdt kurs i husflid- og restaureringsteknikker som står på Rødlista over truet håndverk. Nye kurs av året var spikking av Totenskje, tradisjonelle målingsteknikker og bokbinding.

TREseminaret arrangerer også kurs for 5. og 8. klassesetrinn i regionen, samt elever på de videregående skolene. Det ble i alt gjennomført 10 kurs med til sammen 78 deltakere på TREseminaret. 31 barn deltok på årets Barnas TREseminar.

Vevopplæringa

Vevopplæringa er en kursrekke på syv moduler som bygger på læreplanen i håndvervet VG3/ opplæring i bedrift. Dette er et samarbeid med Studieforbundet kultur og tradisjon. Kursrekken går over tre år, og kan inngå som en del av grunnlaget for å gå opp som praksiskandidat og ta svennebrev.

Modulene som har vært arrangert på Raulandsakademiet i Telemark:

- Modul 1: Muligheter i veven. Innføring og utforskning, 6 deltakere
- Modul 2: Lerret- og lerretsvariantar, 7 deltakere
- Modul 3: Kypert- og kypertvariantar, 7 deltakere
- Modul 4: Sateng og dreiel, 7 deltakere
- Modul 7: Bindetrådsteknikkar/dobbeltstående bindingar, 12 deltakere
- Tilleggsmodul: WeavePoint, 9 deltakere

Opplæring

Bunadopplæringa

Bunadopplæringa er en kursrekke på seks moduler, og en tilleggsmodul, som følger læreplanen i bunadtilvirkerfaget VG3/opplæring i bedrift.

Bunadopplæringa er et samarbeid mellom Norges Husflidslag, Noregs Ungdomslag, Norsk folkedraktforum og Studieforbundet kultur og tradisjon. Kursrekka kan inngå som en del av grunnlaget for å gå opp som praksiskandidat og ta svennebrev. Modulene ble arrangert på Raulandsakademiet i Rauland og Norsk institutt for bunad og folkedrakt på Fagernes.

I 2019 er følgende ni moduler gjennomført:

- **Kursrekke 2017–2019, intensiv 1 ½ år**
Modul 6: Søm i kvinnebunad og innføring i tilpassing, 20 deltakere
- **Kursrekke 2017–2020, 3 år**
Modul 4: Skjorte og linsøm, 19 deltakere
Modul 5: Søm i mannsbunad og innføring i tilpassing, 13 deltakere
- **Kursrekke 2019–2020, intensiv 1 ½ år**
Modul 1: Introduksjon til bunadtilvirkerfaget
Fagtema: snorer og bånd, 20 deltakere
Modul 2: Drakthistorie og bindingslære, 18 deltakere
- **Kursrekke 2019–2021, 3 år**
Modul 1: Introduksjon til bunadtilvirkerfaget
Fagtema: Snorer og bånd, 16 deltakere
Modul 2: Drakthistorie og bindingslære, 14 deltakere
- **Tilleggsmoduler**
Mønsteravtak og gradering, 13 deltakere
Mønsteravtak og gradering, 12 deltakere

Fagdagene i bunad og folkedrakt

Dette er et stort årlig arrangement knyttet opp mot Norsk Institutt for Bunad og Folkedrakt. Noregs Ungdomslag, Norsk Folkedraktforum og Studieforbundet kultur og tradisjon er i tillegg til instituttet våre samarbeidspartnere.

I 2019 var fagdagene arrangert i Oslo, med 130 deltakere fra hele landet. Hovedtema var *Tradisjon, bevaring og kvalitet*. Det var mange gode faglige foredrag, samtaler og diskusjoner i løpet av de to dagene. Blant annet holdt stortingsrepresentant Olemic Thommessen (H) foredraget «*Bunadbruk i Norge inn på UNESCOs liste, et godt tiltak for å gi tradisjonshåndverket høyere status og bedre rammebetingelser?*», og tre unge håndverkere fortalte om sitt liv som næringsdrivende innenfor bunad og folkedrakt, og hvilke utfordringer og erfaringer som følger med.

Søndag var det bunadsparade gjennom Oslo sentrum, arrangert for å synliggjøre og informere om arbeidet for å få bunadbruken i Norge nominert og innskrevet på UNESCOs representative liste for immateriell kulturarv.

Bunadkleddede paradedeltakere på Fagdagene for bunad og folkedrakt. Alle foto: Tone Sjøstad

Opplæring

Kurs og workshops var en del av Vevsymposiet. Her er det Eva Lie som prøver sprang for første gang, veiledet av Bodil Dago. Alle foto: Berit Solhaug, fra *Vev i nord* i Norsk Husflid 5/2019.

Kursvirksomheten blomstret under Vevsymposiet. Her er det Torunn Sedolfsen som underviser på kurset kalt «Stoppe vevprøver/utprøving av bindinger».

Det var eget foredrag om greneveven ved Kjellaug Isaksen på årets Vevsymposium.

Vevsymposium 2019

1.-3. november 2019 inviterte Norges Husflidslag til landets største møteplass for alle som jobber med eller er interessert i vev. Vevsymposiet arrangeres hvert tredje år, og det er tredje gang det blir arrangert.

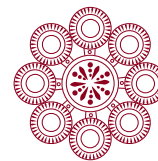
Symposiet satte fokus på vevtradisjoner i nordområdene. Omlag 130 vevere fra hele landet deltok, og fra Tyskland, Danmark, Sverige og Arkhangelsk i Russland. I tillegg til å være en arena for kunnskapsdeling, var det også en viktig møteplass med et godt samspill mellom profesjonelle vevere og de som har vev som hobby. Temaet *Grenseløst mangfold* ble synliggjort gjennom foredrag, workshops og kurs, i tillegg til en utstilling, sprett-opp butikk og vevverksted for barn.

Symposiet ble gjennomført i samarbeid med Troms Fylkeshusflidslag, Tromsø og Kvaløysletta Husflidslag, Tromsø Bibliotek og Byarkiv, Tromsø Museum og Tromsø Kulturskole, og med økonomisk støtte fra Troms Fylkeskommune (kr. 50 000), Barentssekretariatet (kr. 52 000), Sparebank1 Samfunnsløftet (kr. 50 000), Stiftelsen til fremme av husflidssaken i Troms (kr. 100 000).

Illustrasjon: originalverk av Karin Lundström

Bunadbruk i Norge – populært, men truet

Sammen med Norsk Folkedraktforum, Noregs Ungdomslag, Norsk institutt for bunad og folkedrakt, og Studieforbundet kultur og tradisjon bestemte Norges Husflidslag seg i 2017 for å starte et prosjekt med et to-delt formål;

- Spre kunnskap og bevissthet om bunadbruk rettet særlig mot barn og unge
- Arbeide frem en søknad til UNESCO om å få bunadbruken i Norge inn på en av de tre listene knyttet til konvensjonen for vern av den immaterielle kulturarven; den representative liste over menneskehetens immaterielle kulturarv

I styringsgruppa for prosjektet sitter det representanter for alle fem samarbeidspartnerne. Prosjektet mottok kr. 775.000 fra Sparebankstiftelsen DNB til formidlingstiltak rettet mot barn og unge. Midlene har gjort det mulig for oss å utarbeide følgende materiell.

- Heftet *Bunad, hva er det?*, et formidlingsopplegg for barn i alderen 9-12 år
- Heftet *Vil du bli bunadtilvirker?*, myntet på ungdomsskoleelever og elever i første klasse på videregående skole
- Høsten 2019 startet arbeidet med å ferdigstille et formidlingsopplegg rettet mot bruk i siste årene i ungdomsskolen og første år på videregående, 13-16 år. Målet er å kunne tilby dette til skoler over hele landet fra høsten 2020.

Materiell utarbeidet for *Bunadbruk i Norge*. Foto: Tone Sjøstad

Opplæring

Holdbart-plakat for synliggjøring av satsingen.

Synlig reparasjon på dongeri. Foto: Sølvi Westvang.

Fikselauget i Kristiansand, med husflidskonsulenten i Agder, Kathrine Gregersen, som kurslærer.

Vi skal formidle kunnskap om bærekraft og materialenes verdikjede

I 2019 gikk vi inn i et nytt satsingsområde, *Holdbart*. Målet med satsingen er å vise hvordan kunnskap om materialer og tradisjonsteknikker er viktige forutsetninger for et mer ansvarlig forbruk. Norges Husflidslag har lange tradisjoner for formidling og opplæring innen ressursutnyttelse og teknikker som trengs for vedlikehold og reparasjon av klær og utstyr. Klimaforandringer og miljøproblematikk gjør denne kunnskapen viktigere enn noen gang. Satsingsområdet berører alle ledd i organisasjonen og skal være en rød tråd i perioden 2019-2022. Det utarbeides og gjennomføres tiltak og prosjekter som ledes av en arbeidsgruppe av 5 ansatte, inkludert en prosjektleder.

Intern forankring

I første fase er intern forankring fokus. Holdbart har vært et prioritert tema ved fellessamlinger for ansatte, fylkesledersamlinger, årsmøter i lokallag, regionsamlinger og når Norges Husflidslag har vært tilstede i andre relevante sammenhenger eksternt. For konsulentene har arbeidsgruppa utarbeidet en PowerPoint om satsingen, og konsulentene har bidratt med materiale til tipsark og nettartikler. Tekstilmerke, plakat, klistremerker og digitale maler er tilgjengelig for lokallagene til bruk i markedsføring av satsingen og egne arrangement.

Fikselaug

I januar 2019 startet pilotprosjektet *Fikselaug* ledet av Kristiansand Husflidslag og husflidskonsulenten i Agder. Fikselaug er et lavterskeltilbud for reparasjon av klær og utstyr. Folk kommer med det de trenger å få fikset, og finner materialer, verktøy og veiledning i de teknikker de måtte behøve. I Kristiansand var tilbudet drop-in, men blir også gjennomført som temakvelder og kurs. For den yngre målgruppen er det laget et eget opplegg; kalt fiksesvenn og fiksemester.

Lokallagene oppfordres til å tilpasse konseptet slik at det passer deres medlemmer, lokaler og aktivitet. Primært skjer markedsføringen i sosiale medier. Konseptet spredte seg raskt, og flere lokallag begynte allerede før sommerferien å arrangere Fikselaug i sine lokalmiljøer. Fikselaug ble lagt merke til og har fått positiv oppmerksomhet i media.

Det ble rapportert inn 76 Fikselaug-kurstimer med totalt 31 deltakere i fem lokallag til Studieforbundet kultur og tradisjon i løpet av 2019. På Facebook var Holdbart-siden medarrangør av 33 Holdbart-temamøter og Fikselaug i ulike lokallag og butikker.

Grønn november

I november 2019 markerte vi for andre gang *grønn november*. Mens handleposene i tiden frem mot jul fylles i høyt tempo av ting som ikke er ment for å vare, står Norges Husflidslag for noe annet: Kvalitet. I stedet for å oppfordre til et stadig økende forbruk, tar vi et grønt standpunkt.

Hele måneden ble det delt tips, inspirasjon og fakta for å motivere forbrukere til å ta vare på klærne sine gjennom sosiale medier. Fokus var spesielt rettet mot reparasjon av jeans. Vi oppfordret andre til å dele det de fikset under emneknaggene #fiksbuksa og #grønnnovember. Det var stort engasjement og det genererte oppmerksomhet rundt Fikselaugene både i lokallag og medlemsbutikker.

Hjemmesnekra krakker på Kreativ uke i Larvik. Foto Synøve B. Svendsen.

Ung Husflid-verksted på Kulturfest Tøyen. Over 200 barn var innom standen og fikk prøvd seg på kolrosing på skjærefjøl.
Foto: Husflidskonsulenten i Oslo, Kristine Forsnes.

Vi skal øke barn og unges kunnskap og ferdigheter innen husflid

Ung Husflid er Norges Husflidslags barne- og ungdomssatsing. Vi tilbyr aktiviteter som gir skaperglede for barn og unge. Medlemmene er i aldersgruppen opp til 26 år. Antall medlemmer pr. 31.12.2019 var 2 488, en økning på 266 fra året før. I 2019 var 1 638 av våre medlemmer under 13 år.

Sommerskoler og aktivitetsuker

Ung Husflids sommerskoler og aktivitetsuker gjennomføres stadig flere steder rundt om i landet. Dette førte til mange vellykkede lokale tiltak, i samarbeid mellom konsulent, museum og husflidslag. Flere lokallag har utvidet tilbudet til å gjelde aktivitetsuker i høst- og vinterferien. Der det er geografisk naturlig samarbeider lokallag om disse tiltakene.

Larvik Husflidslag var tidlig ute med å arrangere «Kreativ uke», og i 2019 arrangerte de den for 11. gang, dette året med 45 deltakere. Tema for årets sommerskole var *Holdbart* og aktivitetene var snekring av krakk, toving av sitteunderlag, en sømoppgave og en museumsdag på Larvik Museum.

Inspirasjonskurs for Ung Husflid-veiledere

Inspirasjonskurs for voksne som jobber med barn, er en viktig opplæringsarena for Ung Husflid arbeidet i Norges Husflidslag. Kursene i 2019 bestod av oppdatert informasjon om Ung Husflid, utvikling av ideer og erfaringer og en praktisk inspirasjonsdel knyttet til satsingsområdet *Holdbart*. Interessen for kursene har økt kraftig hvert år og vi ser at disse kursene er svært viktige for å opprettholde Ung Husflid-aktiviteten ute i fylkene.

Festivaler og arrangement

Kulturfest Tøyen er en gratis festival i skoletiden med musikk, dans, teater og verksteder. Festivalen arrangeres av Den kulturelle skolesekken, DKS, Oslo og Miniøya for elever i ungdomsskoler og videregående skoler i Oslo. Ung Husflid deltok for 3. gang. 8 000 elever og lærere fra ungdomsskolen og VGS i Oslo strømmet til festivalen. Ung Husflid hadde 200 deltakere innom sin stand som lagde individuelle varianter av skjærefjølere med ungdommenes fantasifulle streker.

Dyrsku'n i Seljord hadde 3 Ung Husflid-verksteder og det var totalt 450 barn innom aktiviteten i løpet av de 3 dagene. 120 barn fikk dreie sin egen fiskedupp. Seljordsormen fikk 180 nye pigger på spikkeverkstedet. Noen av barna laget 2 stk og monterte disse på ormen. På tekstilveksteder vevde 15 barn haler til Seljordsormen. 110 barn tvinna snor til refleks og 35 lagde snorer til minnepenn. Den kabylske veven var også i sving, og det ble 30 grove bånd på toppen av noen europaller.

Ungdomsrådet

For å få de unges stemme direkte inn i planleggingen av Ung Husflid-arbeidet nasjonalt, ble det i 2018 opprettet et ungdomsråd som et prøveprosjekt. Vi videreførte arbeidet i 2019 med de samme deltakerne som i 2018: 7 jenter i alderen 14-19 år som representerte 3 forskjellige husflidslag.

I 2019 hadde Ung Husflid-teamet og ungdomsrådet 3 møter. To av medlemmene i ungdomsrådet sitter i styret for Gjøvik Husflidslag og deres erfaring er viktig for hvordan vi kan trekke ungdom mer inn i organisasjonsarbeidet.

Medlemmer fra ungdomsrådet representerte Norges Husflidslag på to nasjonale arenaer i 2019, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratets (BUFDIR) ungdomskonferanse og Barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstads innspillskonferanse til en framtidig barne- og ungdomsmelding.

Ungdomskonferansen

Ungdomskonferansen ble i 2019 arrangert i samarbeid med Oslo kommune og Bydel Grorud. Regjeringen ønsker at de unge skal tas på alvor og lokalmiljøet er den viktigste arenaen for medvirkning og gode oppvekstvilkår for ungdom. *«Det er grunnleggende viktig at alle barn og unge, uavhengig av kjønn, seksuell orientering, funksjonsnivå og bakgrunn gis mulighet til å delta i samfunnet og å påvirke samfunnsutviklingen.»*

Atilia, Allegra og Diya fra Østre Aker Husflidslag, Ane og Vilde fra Gjøvik Husflidslag, og ungdomsrådet, deltok på konferansen sammen med to husflidskonsulenter. Konferansen, med over 600 deltakerne fra hele landet, viste et stort engasjement og viktigheten av å sette ungdomsspørsmål på dagsorden.

Sammen deltok de på parallellseminarer med tema ungdomsmedvirkning, demokrati, ungdom med flerkulturell bakgrunn, forventninger fra familie og venner, identitet og tilhørighet, og møteplasser for ungdom og unge voksne.

Statsråd Ropstad spør og vi svarer

Barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad ønsket innspill til en framtidig Ungdomsmelding. *Hva bør stå i en slik melding? Hva kan være Norges Husflidslags rolle?* var spørsmålene som ble stilt i invitasjonen til deltagelse på konferansen.

Åshild Marie M. Føllesdal fra ungdomsrådet og husflidskonsulent Brita Rusten Åmot deltok på konferansen. Åshild holdt innlegg og kom med innspill til statsråden hvor hun vektla inkludering, miljøbevissthet og ungdomsengasjement.

Ivrig vever på Dyrsku'n. Foto: Annie Eikenes.

Gjøvik ungdomsråd. Foto: Ung Husflid.

Gjøvik ungdomsråd, med veiledning av husflidskonsulent i Oslo, Kristine Forsnes. Foto: Ung Husflid.

Opplæring

Trearbeid med spikking og dekor i teknikken kolrosing for SFO-ansatte i Bergen kommune. Alle foto: Synøve E. Vadøy

Vi skal arbeide for styrking av offentlig utdanning innen håndverksfag

Opplæring av lærere og SFO-ansatte

Det ble gjennomført 4 kveldskurs for ansatte i skoleverket i Bergen kommune med formidling og opplæring i enkle håndverksteknikker innenfor tekstil og tre. 29 SFO-ansatte deltok på kursene hvor husflidskonsulentene i Hordaland og Sogn og Fjordane, Hege Therese Nilsen og Synøve E. Vadøy, var kursinstruktører.

Den kulturelle skolesekken (DKS)

Interessen for opplegget *Lære om klær* er stor og i 2019 ble opplegget gjennomført av husflidskonsulenten i Agder, Kathrine Gregersen, 18 ganger på 5 skoler, for 450 elever. Elevene får kjennskap til hvordan nordmenns tekstilvaner har endret seg gjennom årene, og materialkunnskap om de vanligste tekstilene i handelen i dag. Det handler om grunnleggende kunnskap om stell og vask av tekstiler, samt demonstrasjon av branntesting av fiber. Opplegget avsluttes med en blindtest av ulike fibre.

Faglig råd for håndverk, design og produktutvikling*

Fra juni 2014 har seniorrådgiver Solveig T. Grinder vært medlem i Utdanningsdirektoratets faglige råd for Håndverk, design og produktutvikling hvor hun representerer bransjeorganisasjonen Tekstilhåndverkerne, NHO Handel og service. Hun ble reoppnevnt og var nestleder i rådet i perioden 2018–2019. Husflidshåndverker og styremedlem i Norges Husflidslag Charlotte Engstad er oppnevnt som hennes vara.

Faglig råd arbeider med utdanningsspørsmål innen fag- og yrkesopplæring i videregående skole, knyttet til praktiske estetiske fag og programområdet Håndverk, design og produktutvikling.

I forbindelse med Fagfornyelsen blir alle læreplaner i grunnskolen og i videregående skole skrevet om. Mange håndverkere som er medlem i Norges Husflidslag har vært trukket inn i de forskjellige læreplangruppene.

* nytt navn fra januar 2020

Høringer knyttet til utdanning

I forbindelse med Fagfornyelsen har det vært mulig å avgi svar på mange nye læreplanutkast og på endelige høringer. Vi har avlevert til sammen over 20 svar og innspill på følgende læreplaner i grunnskole og videregående skole:

- Kunst og håndverk i grunnskolen
- Matematikk i grunnskolen
- Naturfag i grunnskolen
- Valgfag i grunnskolen, innspill
- Håndverk, design, produktutvikling VG1
- Smed VG2 og VG3
- Trearbeid VG2
- Treskjærerfaget VG3
- Tredreierfaget VG3
- Møbelsnekkerfaget VG3
- Søm og tekstilhåndverk VG2
- Bunadtilvirkerfaget VG3
- Håndveverfaget VG3
- Kjole og draktsyerfaget VG3
- Strikkefaget VG3
- Keramikerfaget VG3

Holdbart Håndverk. Kampanjefoto: Siren Lauvdal.

Vår fellesstand på Oslo Design Fair, Lillestrøm. Foto: Kathrine Gregersen.

Vi skal bedre rammebetingelsene for næringsutøvere i husflidshåndverk

Fellesstand på Oslo Design Fair

Oslo Design Fair er landets største design- og interiørmesse og Norges Husflidslag deltok med fellesstand for andre året på rad. Årets stand var større enn fjorårets og 11 medlemmer av Norske husflidhåndverkere stilte ut sine produkter:

- Ingridk Keramikk v/ Ingrid Kristine Lund
- Ingvild.ull v/ Ingvild Kverneland
- Knapstad glass v/ Camilla Knapstad
- goFORM keramikk v/ Beate Lund Kristiansen
- ERT keramikk v/ Elin Rødahl Thingnes
- Othilies Keramikk Brekkestø v/ Grete Othilie Gullaksen
- Ritaprod v/ Rita Vistad
- B. Rustebakke v/ Berit Rustebakke
- Kie Sølv v/ Kirsti Eriksen
- Nabben Brukskunst
- Ullform v/ Tone Tvedt

Temaet for årets messe som gikk av stabelen 28.-30. august var *Rethink* med fokus på bærekraftig materialvalg og design. Interessen for holdbart kvalitetshåndverk er økende, og nå er det viktigere enn noen gang å velge kvalitet og produkter som varer. Husflidhåndverkerne er en unik gruppe produsenter som tilbyr akkurat dette, og Norges Husflidslag håper at årets deltakelse på Oslo Design Fair fører til at enda flere innkjøpere og butikker ser potensialet i holdbart håndverk.

Kostnadene for standen på Oslo Design Fair var i stor grad finansiert av midler fra Husflidsfondet. Det var lagt klare kriterier til grunn for tildeling av plass på messen. Standen ble godt besøkt og håndverkene meldte om godt salg.

Prosjekt «Bransjenettverk for tradisjonshåndverkere»

Prosjektet blir administrert av Norsk Håndverksinstitutt og Norges Husflidslag deltar i prosjektgruppa. Målet er å utvikle og formalisere et bransjenettverk for å jobbe med næringspolitiske saker for tradisjonshåndverkere. Det er ansatt en prosjektleder for et år. Gruppa har hatt jevnlige møter og stått for innholdet i seminaret *Løfte Håndverket* med temaet *Tradisjon og tariff – Hvem skal snakke håndverket sin sak?*

Høsten ble det avholdt 10 håndverker møter/ gjestebud og konklusjonen fra disse er at det er både behov og stemning for en bransjeorganisasjon for tradisjonshåndverkere.

Identitet – Holdbart Håndverk 2019-2020

Produktutviklingskonkurransen *Identitet* har vært gjennomført annenhvert år, totalt 5 ganger. Denne gangen ble *Identitet* gjennomført som en kampanje på Instagram under profilen @holdbarhandverk og emneknaggen #holdbarhandverk.

Etter kampanjeperioden skal produktene bli vurdert av en fagjury og de som velges ut får være en del av en større utstilling i forbindelse med Norges Husflidslags landsmøte.

Med kampanjen Holdbart Håndverk er ønsket å synliggjøre dyktige håndverkere og å skape interesse for holdbare håndverksprodukter. På denne måten håper vi å fortsette å bidra til å gjøre tradisjonshåndverk en mer bærekraftig næring både for de som lager og selger.

Kampanjen startet med en inspirasjonsdag på DogA 28.10 der ulike foredragsholdere belyste tema som bærekraft, digital historiefortelling og nytenkning. 43 deltok på seminaret.

Over: Tips og idéutveksling på produktutviklingskurset «Holdbare og gode produkter med identitet» i Trondheim. Foto: Synøve E. Vadøy

Husflidhåndverker og keramiker Ingrid Kristine Lund holdt foredrag på Kveldsarrangementet. Foto: Kathrine Gregersen.

Vi skal styrke merkevaren husflidshåndverk som kulturnæring

Kveldsarrangementet «Bunadssalg for framtida»

Det årlige Kveldsarrangementet for butikker og håndverkere ble gjennomført 23. januar i Oslo. Målet med arrangementet er å styrke samarbeidet mellom butikker og produsenter av husflidsprodukt.

Kvelden startet med en samling for husflidhåndverkerne og temaet engrossalg ble belyst av foredragsholdere som representerte henholdsvis innkjøper og produsent. Etter et felles måltid ble det gjennomført en workshop for butikkene der designer og bunadsentusiast Ann Viola Ulvin presenterte resultatene fra spørreundersøkelsen om opplevelser rundt bunadkjøp.

Det var totalt 63 deltakere denne kvelden. Kveldsarrangementet er en god møteplass for medlemsbutikkene, husflidhåndverkerne og de ansatte i Norges Husflidslag. Det er med på å øke forståelsen for hverandres arbeid og knytte nye kontakter.

Folkekunststipendet

Folkekunststipendene er en kategori innen Statens Kunstnerstipend som administreres og tildeles av Kulturrådet. NH har hatt en fast plass i innstillingskomiteen, og husflidskonsulent Brita Rusten Åmot har hatt denne rollen de siste 3 årene.

Følgende stipend ble delt ut i 2019:

- **Arbeidsstipend (2 år):** Mari Lilleberre, Hedmark. Smykker, sølvsmed, designer. Medlem av Norske Husflidhåndverkere.
- **Arbeidsstipend (1 år):** Ulf-Arne Johannessen, Buskerud. Fordypning i å skjære brudeskjeier i tre
- **Arbeidsstipend yngre:** Folkedanser Vetle Springgard.
- **Diversestipend:** Til videreutvikling, studiereiser, innkjøp av verktøy og instrumenter. Tildelt Mari Lilleberre, Gry Marie Grindbakken og Barbro Tronhuus Storlien. Alle er husflidhåndverkere i NH.

Oppfølgingsprogram for håndverkere «Bunad og bærekraft»

Bunadsnæringa har mange utøvere med behov for å tilpasse virksomhetene til nye rammevilkår i møte med lavprisproduksjon i utlandet. En undersøkelse viser gjennomgående lav inntjening og manglende kompetanse i bedriftsutvikling. En positiv utvikling er avhengig av nye forretningsmodeller og profesjonalisering av driften.

Skåppå Kunnskapspark i Vågå fikk tilskudd av Kulturrådet til kurs for næringsdrivende bunadstilverkere. Norges Husflidslag har sittet i ressursgruppa sammen med representanter fra Studieforbundet Kultur og Tradisjon og Norges Ungdomslag. Det er planlagt 2 samlinger à 3 dager, der første samling ble gjennomført høsten 2019 og den siste vinteren 2020. Målet med samlingene er å gi kompetanseheving på sentrale områder som f.eks tjenstedesign. Første samling hadde 10 deltakere.

Næringsutvikling

«Vi har det utrolig trivelig med Fikselaug i butikken vår i dag. Her ser dere Rolf fra Kvadraturforeningen som fikser jakka si. Kyndig og god veiledning og supre råd gis fra Turid, Mette og Ida Marie fra Kristiansand Husflidslag.» Bilde fra Norsk Flid Husfliden Kristiansands Facebook-side.

Fikselaug i Norsk Flid Husfliden Oppdal på Black Friday. Bilde fra butikkens Facebook-side.

Hanne Andreassen ved Norsk Flid Husfliden i Mosjøen i full gang med redesign av brukte klær. Artikkel fra Vefsn.no i anledning Black Friday. Foto: Kjersti Krutnes

Fikselaug på Black Friday på Norsk Flid Husfliden i Mosjøen. «Tone Lynghaug og kollegene på Husfliden vil inspirere til gjenbruk og bevaring av gamle håndverkkunster, og inviterer neste fredag til fiksedag.» Artikkel fra Vefsn.no. Foto: Kjersti Krutnes

Vi skal styrke produksjon og salg av husflidhåndverk

Husflidsbutikkene

Struktur og omsetning

Ved årsskiftet var 36 butikker medlemmer i Norges Husflidslag. Disse butikkene er i stor grad hel- eller deleid av fylkes- og/eller lokallag. Flere lokallag driver også butikkvirksomhet som en integrert del av lagvirksomheten.

28 av medlemsbutikkene våre er også med i Norsk Flid Husfliden, en kjede som blant annet arbeider med å styrke markedsførings- og innkjøpssiden av butikkdriften.

Omsetning i butikkene lå ved utgangen av 2019 på i overkant 300 millioner, hvorav 70% er bunad eller bunadsrelaterte produkter. Dette er en liten økning fra årene før, hvor omsetningen har ligget i underkant av 300 millioner.

Arrangement og kampanjer

Vi samarbeider med kjedekontoret Norsk Flid Husfliden for å samordne strategi, utarbeide relevante tiltak og møteplasser for butikkene. Norges Husflidslag er medlem i NHO Service og Handel, og de fleste butikkene er nå også meldt inn der.

Vi har årlige arrangement med aktuelle foredrag for butikkenes ansatte og ledelse, og har på interne møteplasser drøftet utvikling og profesjonalisering av vårt samarbeid. Konsulentenes samarbeid med butikkene er intensivert i perioden.

Det nye satsingsområdet *Holdbart* ble tatt godt imot og det er i løpet av året holdt flere temamøter og fiksekvelder i regi av husflidskonsulenten, lokale husflidslag eller butikkene selv. Norsk Flid Husfliden omfavnet vår *Grønn november*-kampanje, og gjorde «*Black Friday til den store gjenbruksdagen*» med Fikselaug og tilbud om gratis reparasjon av klær til sine kunder. Tiltaket ble omtalt i ulik lokalpresse som et positivt motstykke til Black Friday.

Produktutviklingskurset «Holdbare og gode produkter med identitet»

I løpet av våren og høsten ble det gjennomført til sammen 3 samlinger for medlemmer i Norske Husflidhåndverkere. Kurset ble lagt til Trondheim, med 8 deltakerne fra store deler av landet.

Målet med kurset var å få fram nye håndverksprodukter, med et moderne formspråk med forankring i de rike tradisjonene våre. Dette gjelder produkter knyttet til nytte, pryde og opplevelser. *Holdbare* produkter som kan bli en ny merkevare. Utvikling av nye produkter kan gå hånd i hånd med å løfte fram et godt gammelt håndverk. Kurset bestod av forelesninger, bedriftsbesøk, gruppearbeid og i tillegg fikk alle deltakere tilbud om individuell veiledning. Ønsket er å bidra til at det blir etablert gode, bærekraftige nettverk mellom håndverkere, markeder og butikker.

Synliggjøring

Under Arendalsuka deltok vi på debatt i regi av Kulturrådet og NRK; *Hvis kultur er så viktig, hvorfor gir det da så få klikk?*, en diskusjon som tok for seg kulturkritikk og anmeldelser i media. I panelet satt Ingrid Nordstrand, Ida Habbestad, Sigurd Tenningen og Leonard Richard. Intro ved Kristin Danielsen, direktør i Kulturrådet.

Politikerdebatt *Kulturpolitikk i praksis, fra ord til handling*, med SP, V, AP og SV i panelet på Arendalsuka. Her ble politikerne utfordret på skjevfordeling av spillemidler til kultur og det store behovet for midler til lokale kulturarenaer, og tilskudd til opplæring gjennom studieforbund/organisasjoner. Begge disse sakene er viktige for husflidslagene.

Vi skal øke kunnskapen om Norges Husflidslags rolle i samfunnet faglig og politisk

Innspill til stortingsmeldinger

Innspill til og oppfølging av stortingsmeldinger er en sentral del av det interessepolitiske arbeidet. Det samme gjelder forslag til statsbudsjett, innretning på tilskuddsordninger, lovendringsforslag og de politiske partienes programarbeid. Dette arbeidet gjør vi både gjennom skriftlige dokumenter, på møter og konferanser og i direkte dialog med enkeltpolitikere, saksbehandlere i departementene, og i møter med fylkeskommuner, både politikere og ansatte.

Arrangementer der vi viser fram hva husflid er, og hva organisasjonen gjør og er i praksis, er også en viktig del av dette arbeidet, både nasjonalt, regionalt og lokalt.

Kulturmeldingen «Kulturens kraft»

Stortingsmelding nr. 8 2018-2019 ble lagt fram på tampen av 2018 og behandlet i Stortinget våren 2019. Norges Husflidslag og Studieforbundet kultur og tradisjon sendte en felles høringsuttalelse der vi trakk fra mye av det positive i meldingen, samfunns målet og de overordnede kulturpolitiske målene. Vårt høringsnotat omhandlet opplæring i og av de frivillige kulturorganisasjonene, frivillighetens betydning for kulturarvsfeltet og tilgang til egnede lokaler, og vi ba om at følgende merknader ble tatt med til behandling i Stortinget.

- Studieforbundsordningen er et godt virkemiddel for opplæring, rekruttering og mangfold i de frivillige kulturorganisasjonene og andre frivillige kulturbærere. Komiteen er kjent med arbeidet for å utrede ordningen, og de ber Departementet sikre at Voksenopplæringsforbundet og organisasjonene blir involvert. Komiteen understreker at endringer i tilskuddet til studieforbund ikke må svekke det frivillige, åpne og ubyråkratiske opplæringstilbudet i det frivillige kulturlivet.

- De frivillige kulturorganisasjonene er gode verktøy i kulturpolitikken på linje med institusjoner og kulturskoler. De frivillige kulturvernorganisasjonene anerkjennes å ha et særskilt viktig oppdrag på linje med bibliotekene, museene og arkivene.
- Tilgjengelige og egnede lokaler for alle type og nivå av kulturutøvelse er en forutsetning. Arbeidet med lokaler for frivilligheten i forslag til Frivillighetsmelding, sees i sammenheng med målene i Kulturmeldingen.

Kulturminnemelding

Klima- og miljødepartementet har gjennomført flere innspillseminar til arbeid med ny stortingsmelding kalt *Kulturminnemeldinga*. Norges Husflidslag leverte også skriftlige innspill i forkant av departementets arbeid med meldingen. Her ble det pekt på:

- Behov for samordning departementene imellom og mellom de fylkeskommunale/regionale sektorene hva gjelder tiltak som vil kunne styrke kulturminneforvaltningen.
- Utfordringer knyttet til fremtidig kunnskapsforvaltning
- Rekruttering til de tradisjonelle håndverksfagene
- Omfanget av det framtidige tilbudet av det nye studieprogrammet Design og tradisjonshåndverk i videregående skole.
- Svekket respekt og anerkjennelse for kunnskapsforvaltning og formidling som skjer i de frivillige organisasjonene. Hovedandelen av denne formidlingen skjer i dag i de frivillige kulturvernorganisasjonene.
- Det betydelig uutnyttede potensialet i kulturbasert turisme/stedsutvikling.
- Kulturminnelovens avgrensning, som gjør at løse kulturminner ikke er omfattet av loven, som betyr et for svakt vern av vår tekstile kulturarv.

Synliggjøring

Museumsmeldingen

Kulturdepartementet iverksatte høsten 2019 en prosess med en ny stortingsmelding om museene. Vi deltok på innspillmøte i regi av Kulturvernforbundet i november 2019 og sendte skriftlig innspill til meldingen der vi trakk frem følgende:

- **Rødlista.** Tilgang til museenes samlinger er sentralt i rødlistearbeidet. Lokallagene har stort behov for mer dokumentasjonskunnskap og tilgjengeliggjøring av håndverk digitalt.
- **Bunadbruk i Norge** og samarbeidet med Institutt for bunad og folkedrakt ved Valdresmuseet og regionale museum er viktige samarbeidsparter, sammen med Husfliden-butikker og -systemer.
- **Bærekraft.** Museene er viktige samarbeidsparter som fysiske arenaer/møteplasser, med fagkunnskap om levemåter, materialer og bruken av disse.
- **Bygdemuseene** er viktige arenaer for mange husflidslag bl.a. ved Museumsdager der lokale lag deltok på 1.675 (tall fra 2018) åpne museumsdager med demonstrasjon av håndverk.
- **Ung Husflidslager.** Sommerskoler for barn arrangeres over hele landet hvert år.
- **Museene som kunnskapsarenaer.** Museene er velegnet som læringsarenaer om de er åpne og tilgjengelige på kveldstid. Studier av teknikker og eldre produksjonsformer gir mulighet til fordypning og er inspirasjon til fornyelse. Museene må gjennom tilskudd få mulighet til, i større grad enn i dag, å ta en rolle som opplæringsarena både for voksenopplæring og for fag- og yrkesopplæring for videregående skole enten det gjelder utplassering av elever i yrkesfaglig fordypning, eller å ta inn lærlinger fra programområdet Håndverk, design og produktutvikling.
- **Lokalt håndverk/husflid og reiseliv.** Kulturarv og lokalt håndverk er en svært interessant kombinasjon for utvikling av reiselivsdestinasjoner.
- **Økonomi.** Utviklingspotensialet ved samarbeid med frivillige organisasjoner, møtet mellom frivillige og ansatt profesjonelle og amatører.

Statsbudsjett 2020

Vi deltok på høring om statsbudsjett 2020 i Stortingets familie- og kulturkomite. Norges Husflidslag mottar midler via Norsk kulturråd/kulturfond og har derfor ingen egen post på statsbudsjettet. Vi valgte å trekke fram satsingsområdet *Holdbart* for å synliggjøre viktigheten av gode rammebetingelser for kulturvernorganisasjonene, som får midler via Norsk kulturråd, og hvilke konsekvenser kutt i midler til studieforbundene vil ha for kunnskapsformidling gjennom redusert kursvirksomhet over hele landet.

Vi viste til forslaget til den nye voksenopplæringsloven som skal *"ivareta opplæring og deltakelse i frivillige organisasjoner, bidra til å bevare et mangfoldig kulturliv, og ta vare på kulturarven gjennom læring"* samtidig som Statsbudsjettet ble lagt frem med et kutt på 10 millioner.

«Regjeringen har uttalt at det nye budsjettet gjør et løft for frivilligheten. Kuttet i voksenopplæringsmidlene viser det motsatte. For dagens regjering er det kanskje ikke tydelig at den klimautfordringen vi står foran, kurs i materialbruk og kvalitetshåndverk henger sammen. Når mye av den viktige formidlingen gjøres av frivilligheten, som nå får kuttet sin støtte betraktelig i det nye statsbudsjettet, er det det motsatte av et løft. Ved å sikre økt støtte til de frivillige kulturorganisasjonene, vil regjeringen sende et tydelig signal om at de tar klimautfordringen på alvor.»

Kuttet ble reversert i endelig budsjett vedtatt i Stortinget rett før jul.

Fagplaner i grunn- og videregående skole

Vi har levert høringsinnspill til 16 fagplaner i grunn- og videregående skole. Se fullstendig oversikt på side 20.

Ny lov om voksenopplæring

Vi sendte i desember høringsinnspill til forslag om ny lov om voksenopplæring. Her støttet vi Studieforbundet kultur og tradisjons forslag om

et tillegg under § 1 Formål «Loven skal ivareta opplæring og deltagelse i frivillige organisasjoner. Bidra til mangfoldig kulturliv og ta vare på kulturarven gjennom læring.» For å presisere dette viste vi til UNESCOs konvensjon om vern av den immaterielle kulturarven ratifisert av Norge i 2007.

Kulturvernforbundets generalsekretærnettverk

Generalsekretærene i medlemsorganisasjonen i Kulturvernforbundet møtes fast en gang i måneden for å koordinere arbeidet med interessepolitiske saker og innspill opp mot Stortinget, de ulike departementene og fylkeskommuner. Kulturvernforbundet har tett kontakt med myndighetene og «snapper» opp saker som drøftes i dette forumet, inviterer til møter med de respektive departementene, og koordinerer innspill i mange høringsprosesser.

Levende tradisjon!

I oktober arrangerte Norges Bygdekvinnelag kulturarvskonferansen Levende tradisjon! i Oslo sammen med Forbundet Kysten og Norges Husflidslag. Konferansen hadde 100 deltakere. På programmet var blant annet foredrag av Sølvi Westvang, prosjektleder for satsingsområdet Holdbart, om *Holdbart og Fikselaug*, og foredrag av Agnete Sivertsen, leder ved Hardanger museum og styremedlem i Norges Husflidslag om *Skautfellingsprosjektet – kunnskapsbevaring i møtet mellom museum og frivillighet*, et samarbeidsprosjekt mellom Folgefonn Husflidslag, Bu og Ringøy Bygdekvinnelag og Hardanger folkemuseum.

Det ble i denne sammenheng publisert en kronikk i *Nationen* "Vi har godt av å lære oss å lage tollekniver eller brodere hardangersøm" av Ingrid Lamark, Norges Bygdekvinnelag, Tuva Løkse, Forbundet Kysten og Tone Sjøstad, kommunikasjonsrådgiver i Norges Husflidslag.

Arendalsuka

Gjennomføres hvert år i august der politikere og organisasjoner og institusjoner fra offentlig og frivillig sektor møtes til foredrag, debatt, og kulturformidling. Vi hadde ingen egne arrangementer denne gang, men hadde møter med flere fylkespolitikere sammen med Studieforbundet for få fram viktigheten av å sikre organisasjoners opplæringsvirksomhet i lys av regionreformen. Vi deltok gjennom vårt engasjement i Kulturalliansen med innspill til en programpost om frivillig kulturlivs behov for egnede lokaler.

Fornytt UNESCO-akkreditering

I 2014 ble vi, som den tredje organisasjonen i Norge, akkreditert av UNESCO som frivillig organisasjon NGO (Non-Governmental Organization), med spesielt ansvar for immateriell kulturarv.

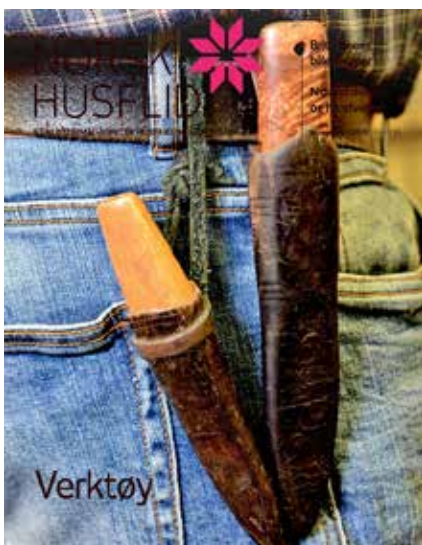
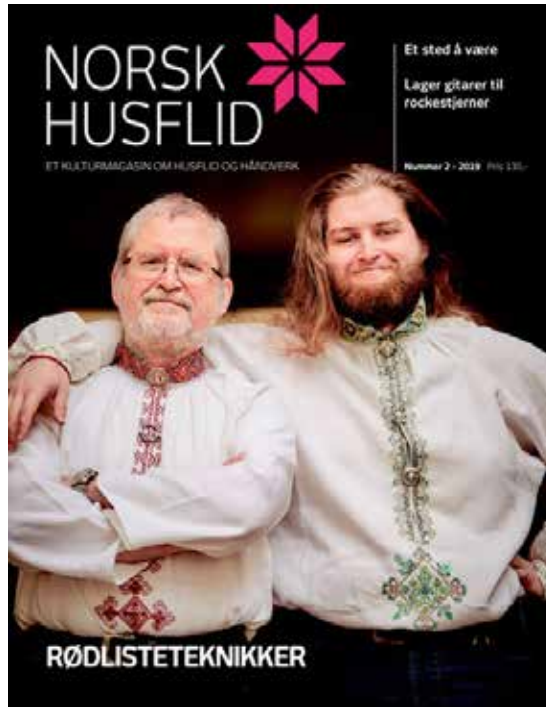
I 2019 leverte vi en omfattende rapport til UNESCO om arbeidet vi gjør og fikk med grunnlag i denne 4 år fornytt akkreditering. Vi er stolte over å være akkreditert av UNESCO som rådgivende organisasjon innen dette feltet, og ekspert på tradisjonell håndverkskunnskap. Vi bruker akkrediteringen til å synliggjøre det viktige arbeidet som gjøres i organisasjonen, og merker at denne gir oss økt anseelse og selvspekt for lokale utøvere.

Nordisk instruktørnettverk for UNESCO

Vi har deltatt på møte i det Nordiske instruktørnettverket knyttet til konvensjonen om vern av den immaterielle kulturarven. Møtet fant sted i regi av Norsk Institutt for bunad og folkedrakt på Fagernes. Norges Husflidslag var også representert på den første Nordiske konferansen om konvensjonen i Finland. Solveig T. Grønder holdt en workshop sammen med vår finske søsterorganisasjon Taito og deltok i en paneldebatt.

Synliggjøring

Vi skal fremstå som en faglig sterk frivillig organisasjon som spiller en viktig rolle for norsk kulturarv, kulturliv og lokalmiljø

Norsk Husflid

Norsk Husflid er det største magasinet om husflid og håndverk i Norge. I de over 50 årene som Norges Husflidslag har utgitt bladet, har målet vært å nå ut til leserne med stoff om husflid og håndverk som inspirerer, motiverer, informerer og begeistrer. Norsk Husflid skal gi leserne lyst til å skape.

Alle voksne medlemmer i Norges Husflidslag mottar bladet, og i tillegg har bladet noen rene abonnenter og selges i løssalg i de fleste Husfliden-butikkene. Opplagstallet er rundt 23 000.

Direktør i Norges Husflidslag, Marit Jacobsen, er ansvarlig redaktør, og Berit Solhaug er redaktør. Bladet finansieres over driftsbudsjettet.

Fem ganger i året tar redaksjonen i Norsk Husflid mål av seg til å formidle kunnskap og belyse ulike temaer innen husflidfaget, aktivitet både i og utenfor Norges Husflidslag. I hver utgave har Norsk Husflid artikler der håndverkere og kunstnere forteller om arbeidet sitt. Eksempler er vevere lever av håndverket, tusenkunstnere som behersker de fleste teknikker og materialer, kursdeltakere som gleder seg over ny kunnskap. Norsk Husflid følger med på hva som skjer politisk med «våre» fag, som for eksempel kunst- og håndverksfaget i skolen, kulturminnevern og materiell og immateriell kulturarv. Norsk Husflid holder et våkent øye med teknikker som trenger ekstra oppmerksomhet for å overleve, men søker samtidig å bidra med inspirasjon til nyskaping.

I hver utgave har bladet oppskrifter på ting en kan lage selv, med faste sider øremerket Ung Husflid, produkter og oppskrifter som skal formidle skaperglede til barn og unge.

Tema og innhold

I hovedsak har hvert nummer et tema, der det gåes i bredden og dybden. Det første nummeret i 2019 introduserte satsningsområdet «Holdbart», der gjenbruk, stopping, varige materialer og verneverdige tradisjoner belyste temaet. Den andre utgaven tok for seg «rødlisteteknikker», det vil si håndverksteknikker som står i fare for å dø ut og derfor trenger litt ekstra oppmerksomhet. Nummer tre hadde tema «Langreist, men holdbart» og vendte nesa mot eksotiske materialer og teknikker. Nummer fire gledet de mange som er opptatt av plantefarging, mens nummer fem tok for seg verktøy, både til harde og myke materialer.

Synliggjøring

Julekalenderen på unghusflid.no med holdbare ting å lage var spesielt populær i år. Grisefin nålefilt, oppskrift og modeller: Eva Kittelsen fra Grenland Husflidslag, foto: Annie Eikenes. Nålebrev i boroteknikk av husflidskonsulenten i Oslo, Kristine Fornes. Spikka fisk av Randi Breiset, husflidskonsulenten i Trøndelag.

Vi skal være en åpen organisasjon og legge til rette for inkluderende møteplasser

Vi jobber aktivt og kontinuerlig med å legge til rette for kurs og aktivitet som rommer alle, uavhengig av alder, kjønn, geografi og bakgrunn. Ung Husflid-sommerskoler og Fikselaug, som er drop-in og gratis, må her særlig nevnes.

Demokratiske prosesser

Alle betalende medlemmer har mulighet til å stemme ved årsmøter og være med i et fylkes- og lokallagsstyre. De har på denne måten stor mulighet til å påvirke organisasjonen og dens praktiske arbeid.

Mangfoldplakaten

Arbeidsgruppen for Mangfoldsplakaten, et prosjekt i regi av Frivillighet Norge, la frem forslag til en plakat hvor målet er å bidra til økt mangfold i frivillige organisasjoner i Norge. Husflidskonsulenten i Oslo, Kristine Forsnes, var med i arbeidsgruppen.

Et utdrag fra plakaten:

Frivillig sektor skapes av de som deltar. Større etnisk og kulturelt mangfold i befolkningen gir oss nye muligheter for utvikling av organisasjonen. En mangfoldig organisasjon har bredere oppslutning og flere ressurser å spille på. Mangfold gir mulighet for gjensidig læring, forståelse og respekt i møtet mellom menneskene. En mangfoldig organisasjon anerkjenner at vi er forskjellige og erkjenner at noen møter flere ulike barrierer for å delta.

Ull på norsk

Kurset Ull på norsk ble arrangert av Levanger Husflidsforening, og var for innvandrerkvinner som ønsket å lære norsk og samtidig lære seg å strikke eller sy. Både kurs og materialer var gratis for deltakerne.

The Golden Collection of Good Practices

I Europarådets publikasjon *European Heritage for The 21. Century, The Golden Collection of Good Practices* blir Norges Husflidslag og Fikselaug brukt som et viktig eksempel på tiltak for bærekraftig bruk av kulturarv.

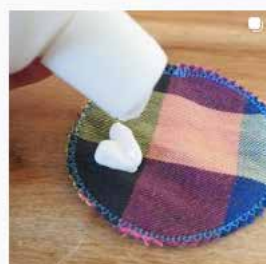
Fikselaug blir nevnt under følgende kategorier:

«**Territorial og økonomisk utvikling (D)**» som fokuserer på forholdet mellom kulturarv og stedsutvikling, økonomi og lokal styring med hensyn til bærekraftig utvikling. Fikselaugene blir her nevnt spesielt fordi de «oppfordrer til gjenbruk av arv og bruk av tradisjonell kunnskap og praksis (D5)».

«**Kunnskap og utdanning (K)**» setter søkelys på forholdet mellom arv og delt kunnskap, og dekker bevisstgjøring, opplæring og forskning. Fikselaugene er med på å «iverksette tiltak for å oppmuntre unge til å praktisere arv (K2)», «sørge for at kunnskapen og ferdighetene som er involvert i kulturminner videreføres (K7)» og «utforske arv som kilde til kunnskap, inspirasjon og kreativitet (K11)».

Det at vårt arbeid med Fikselaug og Rødlista er nevnt viser hvilken verdi det har å ta vare på og videreformidle den kunnskapen som ligger i hender og hoder til engasjerte medlemmer i lokale lag over hele landet—også i internasjonal sammenheng.

Synliggjøring

Skjermdump fra Instagram-siden til Norges Husflidslag, @norgeshusflidslag, desember 2019.

Vi skal styrke synliggjøring og formidling i digitale kanaler

Sosiale medier

Norges Husflidslag bruker Facebook og Instagram til å holde kontakten med våre medlemmer, og når, ved bruk av disse plattformene, ut til en større og bredere målgruppe husflid- og håndarbeidsinteresserte enn vi har mulighet til fysisk i lokallagene. Målet er å få økt interesse og synlighet rundt organisasjonen, flere medlemmer, kursdeltakere og mer salg i nettbutikken. Engasjementet og følgertallene var jevnt økende ut over året, det samme var delinger av våre innlegg av husflidskonsulenter, lokallag, samarbeidspartnere og eksterne aktører.

Det som engasjerte mest og genererte mest trafikk til nettsiden husflid.no var det som omhandlet kampanjen Grønn november og Fikselaug, fremgangsmåte for strikking av hælfellinger, og råd om kjøp, vask og vedlikehold av bunad.

Kontoer

- Norges Husflidslag på Facebook
Modereres av kommunikasjonsrådgiver og medlemservice
- Norges Husflidslag på Instagram
Modereres av kommunikasjonsrådgiver
- Holdbart på Facebook
Modereres av prosjektleder og kommunikasjonsrådgiver. Brukes også til å promotere Holdbart-relaterte aktiviteter i lokallag.
- Ung Husflid på Facebook
Modereres av Ung Husflid-teamet
- Ung Husflid på Instagram
Modereres av Ung Husflid-ungdomsrådet
- Bunad på UNESCO-lista på Facebook
Delt ansvar for innhold med de andre samarbeidspartnere for prosjektet
- European Folk Art and Craft Federation
Delt ansvar for innhold med de andre samarbeidslandene
- Nordic Craft Week på Facebook
Delt ansvar for innhold med de andre samarbeidslandene

Nettside

Nettsiden til Norges Husflidslag blir brukt flittig, og særlig Aktuelt-siden er ofte oppdatert med siste nytt fra organisasjon og medlemsgrupper.

Ung Husflid har egen nettside. Her er «ting å lage» den siden som er besøkt mest. For 2019 kan julekalenderen *Holdbart* som tema trekkes frem, med rekordhøye besøkstall.

Nettsider

- husflid.no
- unghusflid.no

Økonomi og finansiering

Norges Husflidslags virksomhet er finansiert gjennom årlige statlige tilskudd fra Kulturdepartementet via Kulturrådet, fra Barne- og likestillingsdepartementet via Fordelingsutvalget, og fra Kunnskapsdepartementet via Studieforbundet kultur og tradisjon. Medlemskontingenten er i tillegg til det statlige driftstilskuddet vår største inntektspost. Det søkes også hvert år om prosjektmidler fra Landsrådet for Norges barne- og ungdoms-organisasjoner (LNU), Sparebankstiftelser og andre ulike fond.

Kulturrådet

Vi fikk kr. 14 382 000 i driftsstøtte fra Kulturrådet, en økning på kr. 282 000 fra 2018. Det faglige arbeidet organisasjonen driver gjennom konsulentene er en hovedbegrunnelse for tilskuddet. Høy faglig kvalitet, nettverk i mange miljøer og godt samarbeid med de frivillige tillegges stor vekt. Sikring og utvikling av immateriell kulturarv, formidling til hele befolkningen, barn, ungdom og voksne er viktige argumenter.

Tilskudd fra Barne- og familiedepartementet (BUFDIR)

Vi mottok kr. 825 498 til barne- og ungdomsarbeid på bakgrunn av antall medlemmer under 26 år og lag med medlemmer i denne aldersgruppen. Også dette er en liten økning i forhold til fjoråret.

Medlemskontingent

Kontingent fra medlemmer utgjør omtrent en fjerdedel av egne inntekter. Landsmøtet vedtar kontingentsatsen og fastsetter fordelingsnøkkel mellom nøytral- og fylkesledd. Fylkeslagets årsmøte fastsetter fordeling mellom fylkes- og lokallag. Butikkene betaler kontingent med 1 promille av omsetningen. Fordelingen av kontingentinntektene står omtalt i vedlagt regnskap.

Fylkeskommunene

I de fleste fylker har vi et nært samarbeid med fylkeskommunen. De bidrar med tilskudd til arbeidet både i de profesjonelle og frivillige delene av organisasjonen. Noen steder er det konkrete oppdrag lagt til konsulenten, som for eksempel opplegg i DKS. Vi har også noen flerårige samarbeidsavtaler.

Bevilget tilskudd til konsulentens arbeid

Fylke	Tildelt
Finnmark	33 000 kr
Hedmark / Innlandet	228 800 kr
Hordaland	100 000 kr
Møre og Romsdal	234 200 kr
Trøndelag	320 000 kr
Oppland	210 000 kr
Sogn og Fjordane	170 000 kr
Telemark	190 000 kr
Troms	250 000 kr
Vest-Agder	274 000 kr
Vestfold	142 100 kr
Totalt	2 151 800 kr

I tillegg kommer det noe prosjekttilskudd.

Frifondmidler til Ung Husflid

Frifond er en tilskuddsordning rettet mot frivillige lokallag som tilbyr kulturaktivitet for barn og unge. Støtteordningen distribueres via LNU. Størrelsen på tilskuddet organisasjonen får til fordeling er regnet ut fra hvor mange medlemmer og lag vi har i aldersgruppen under 26 år. Alle lag med minst 5 medlemmer under 26 år fikk tilskudd.

I 2019 fikk NH kr. 1 122 603 til fordeling. Dette utgjorde kr. 459,- per medlem og ble fordelt på 126 lag. Kr. 100 000 av frifondmidlene ble delt ut som stimuleringsmidler til 19 lag, som tidligere ikke hadde

hatt 5 medlemmer i aldersgruppen. Hvert av lagene fikk kr. 5 000 til oppstart av sitt Ung Husflid-arbeid.

Fordeling av Frifondmidler

Fordeling av midler	Tildelt
Tildelt for 2019	1 122 603 kr
4,8 % administrasjon	53 835 kr
Stimuleringsmidler	95 000 kr
Til fordeling etter antall medlemmer	973 768 kr
Rest fra 2018	9 084 kr
Sum til fordeling	982 852 kr
Beløp per medlem	459 kr

Frifondmidler til Ung Husflid fordelt etter fylke

Fylke	Tildelt sum	Stimuleringsmidler
Akershus	168 475 kr	5 000 kr
Aust-Agder	44 988 kr	
Buskerud	90 894 kr	
Finnmark	10 558 kr	
Hedmark	72 531 kr	
Hordaland	89 517 kr	10 000 kr
Møre og Romsdal	33 511 kr	5 000 kr
Nordland	23 871 kr	10 000 kr
Nord-Trøndelag	58 760 kr	5 000 kr
Oppland	92 271 kr	
Oslo	18 821 kr	5 000 kr
Rogaland	70 236 kr	5 000 kr
Sogn og Fjordane	72 990 kr	
Sør-Trøndelag	32 134 kr	15 000 kr
Telemark	14 690 kr	5 000 kr
Troms	20 657 kr	20 000 kr
Vest-Agder	33 052 kr	
Vestfold	31 675 kr	5 000 kr
Østfold	3 213 kr	5 000 kr
Totalt	982 852 kr	95 000 kr

Momskompensasjon

Denne kompensasjonen beregnes av lotteri- og stiftelsestilsynet med utgangspunkt i regnskaps-tall som Norges Husflidslag henter ut fra innsendte årsmeldinger. Samlet mottok alle ledd i organisasjonen kr. 4 527 620, hvorav kr. 3 090 992 ble fordelt til fylkes- og lokallag. Dette er en økning på kr. 600 000 til lagene og kr. 150 000 til Norges Husflidslag sentralt fra 2018.

Husflidsfondet

Norges Husflidslag opprettet i 1996 Stiftelsen Husflidsfondet. Husflidsfondet har som formål å stimulere utvikling av nye tradisjonsbaserte produkter. Stiftelsens egenkapital på kr. 1 million forutsatte, ifølge de gamle vedtektene, å stå urørt. Utdelingen av midler skulle derfor bare skje fra avkastningen, dvs. renteinntektene fratrukket de kostnadene vi har til å administrere fondet. De siste årene var det ingen positiv avkastning. Det lave rentenivået ga derimot et negativt resultat og kostnadene med gebyrer og revisjon ble belastet Norges Husflidslags driftsbudsjett. Dette var med på å redusere de samlede ressurser organisasjonen hadde for nettopp å støtte arbeider for å opprettholde folkelig håndverkstradisjon eller skape nye gjenstander med røtter i folkelig tradisjon. Styret søkte og fikk Stiftelsestilsynets godkjenning for endring av vedtektene slik at utdeling av midler også kunne gjøres fra stiftelseskapitalen. De to siste årene har derfor styret kunnet dele ut midler til tiltak som har gjort det mulig for husflidhåndverkerne å delta på Oslo Design Fair og på nasjonale og regionale kurs.

Økonomi og finansiering

Tilskudd til opplæring gjennom Studieforbundet kultur og tradisjon

Støtte til kursvirksomhet

Statlig voksenopplæringstilskudd, via studieforbundet for øvrig, går direkte til kursene lokalt, på fylkesnivå og til sentralledet. I 2019 gjennomførte husflidslag 63 579 kurstimer fordelt 2 597 kurs og med 14 691 deltakere. Antallet kurstimer har hatt en liten økning i forhold til 2018 og følger den samme utviklingen vi har hatt over flere år.

For hver kurstime får lokallagene voksenopplæringsmidler gjennom studieforbundet, som i 2019 ville si 40 kroner per time for kurs uten lærer og 98 kroner per time for kurs med lærer. Omkring 1000 kurslærere er i sving for å få til denne aktiviteten. Alderen til kurslærerne er relativt høy, så vi har et kontinuerlig behov for rekruttering av flere kurslærere. Kurs med minst tre deltakere over 14 år kan motta kursstøtte, og dermed kan også enkelte av Ung Husflid-kursene få slik støtte.

Norges Husflidslag mottok kr. 491 157 i tilskudd beregnet ut fra studietimetall totalt. Dette går til faglig arbeid i organisasjonen, studieplanutvikling, skolering internt, utviklingsarbeid, kurslærerkurs, med mer.

Usikkerhet knyttet til voksenopplæringen

Det har gjennom året vært knyttet mye usikkerhet til voksenopplæring og organisering av denne. Det er bestemt at ordningen skal deles på to departement, hhv Kunnskapsdepartementet og Kulturdepartementet og opplæringsvirksomhet blir lagt til Kulturdepartementet. Man vet enda ikke hvordan dette vil påvirke den praktiske organiseringen av kurs og opplæringsvirksomhet i det enkelte lag, men både Voksenopplæringsforbundet og vårt studieforbund vil utarbeide gode retningslinjer.

Det vises til styrets melding og regnskap bakerst i årsmeldingen for en mer detaljert oversikt over økonomien.

Fylke	Kurs	Timer	Deltakere	Tilskudd
Østfold	123	3162	630	127 484 kr
Akershus	514	12 781	2 699	693 094 kr
Oslo	41	902	197	60 488 kr
Hedmark	254	5 765	1393	344 738 kr
Oppland	180	4 147	1 077	272 474
Buskerud	94	1 939	542	131 144
Vestfold	164	4 159	1 015	276 146
Telemark	137	4 421	814	359 652
Aust-Agder	53	1 558	302	144 449
Vest-Agder	64	1 656	382	84 253
Rogaland	169	3911	893	19 1527
Hordaland	161	3 742	914	254 554
Sogn og Fj.	41	774	233	53 366
Møre og Roms.	81	1 639	537	121 306
Nordland	155	4 403	901	237 817
Troms	132	3 210	815	212 558
Finnmark	25	431	179	28 236
Trøndelag	191	4 971	1 168	365 124
Totalt	2 579	63 571	14 691	3 958 410 kr

Styret

Norges Husflidslag ledes av et styre på syv personer, bestående av leder og fem medlemmer valgt av landsmøtet, ett medlem valgt blant de ansatte, samt tre varaer og personlig vara for de ansatte.

Styret velges på landsmøte som arrangeres annet-hvert år. Sittende styre ble valgt på landsmøtet i 2018.

Følgende styre er valgt for 2018-2020:

Leder: Barbro Tronhuus Storlien

Nestleder: Berit Lindquister

Styremedlemmer: Dag Oppen Berntsen, Agnete

Sivertsen, Inger-Lise Brøto Totland, Sissel Bjørøen

Ansattrepresentant: Arild Larsen

1. vara: Charlotte Sissener Engstad

2. vara: Gro Staal Martinsen

3. vara: Reidunn Lien Horgen Fikk fritak fra vervet fra juni 2019 da hun ble ansatt som vikar i konsulentstilling

Vara for de ansatte: Brita Rusten Åmot

Valgnemd: Sonja Skorheim, Nanne Stølmacher, Berit Rønningen, Anne Juveli Ludvigsen

Revisor: Erik Olsen, RSM Hasner Kjelstrup og Wiggen

Styret har hatt 5 møter og behandlet 79 saker.

Direktør er styrets sekretær.

Fra venstre, fremste rekke: Inger-Lise Brøto Totland, Barbro Tronhuus Storlien, Gro Staal Martinsen.
I midten: Dag Oppen Berntsen, Reidunn Lien Horgen, Agnete Sivertsen, Charlotte Sissener Engstad.
Bakerst: Berit Lindquister, Arild Larsen, Sissel Bjørøen

Utvalg og arbeidsgrupper

Fagråd

Norges Husflidslag har hatt tre fagutvalg, for vev, bunad og folkedrakt, og tre. Styret satte i 2019 ned en arbeidsgruppe som fikk i oppdrag se på utvalgenes mandat og sammensetning. Styret vedtok med utgangspunkt i gruppens anbefalinger å endre betegnelsen til fagråd og utvide fagområdene til fagråd for tre og metall, vev og tekstil, og bunad og folkedrakt. Mandatet ble også noe endret.

Fagrådene skal

- Bistå styret og ansatte i fornyelse og synliggjøring av fagfeltene.
- Bidra med forslag til tiltak som Norges Husflidslag kan eller bør gjennomføre, men skal ikke selv ta initiativ til eller gjennomføre tiltak.
- Holde seg godt orientert om fagfeltet og gi faglige råd og innspill internt i Norges Husflidslag innen opplæring, næring og synliggjøring jfr. den strategiske planen. Dette gjelder også i politiske prosesser som f.eks. hørings saker.

Fagrådene skal ha kompetanse og nettverk innen

- Utdanning og opplæring – både offentlige systemer og studieforbund/organisasjonsegne.
- Næring og næringsutvikling – for medlemsbutikkene, håndverk eller annen relevant virksomhet.

Organisering

- Rådene består av ett medlem fra styret, to eksterne og to ansatte. Oppnevningsperiode er maks 4 år for eksterne medlemmer
- Møtefrekvens 3, maks 4 fysiske dagsmøter per år
- Administrasjonen har ansvar for oppnevning av eksterne medlemmer, gjerne etter forslag fra styret, og organiserer ansatte knyttet til rådene. Styret oppnevner sine representanter.

Sammensetning av fagråd 2019 – 2022

Bunad og folkedrakt

Anne Mari Kleppen, Romsdalsmuseet, Marianne Lakselv, Norsk Flid Husfliden Tromsø, Barbro Storlien,

Styreleder Norges Husflidslag , Hege-Therese Nilsen, Husflidskonsulent i Hordaland, Linda Thiis, Husflidskonsulent i Buskerud.

Vev og tekstil

Eli Wendelbo, Universitetet i Sørøstnorge, Rauland, Kristin Holter, Strikkehåndverker mm, Charlotte Engstad, Styremedlem NH/Håndvever, Randi Hole, Husflidskonsulent i Møre og Romsdal, Berit F. Rasmussen, Husflidskonsulent i Rogaland.

Tre og metall

Thomas Aslaksby, Håndverker/Skimaker, Knut Olav Dokken, Dokken Atelier og Kunstsmie, Arild Larsen, Styremedlem NH/ Husflidskonsulent i Hedmark, Randi Breiset, Husflidskonsulent i Trøndelag, Synøve Eriksen Vadøy, Husflidskonsulent i Sogn og Fjordane.

Arbeidsutvalg

Husflidhåndverkerne har et eget arbeidsutvalg som har ansvar for generell kommunikasjon med medlemmene. De samarbeider også med vårt team for næringsutvikling om profilering, kurs, arrangement og politisk og organisatorisk agenda. Sakene som det har vært jobbet med i løpet av året er synliggjøring, rekruttering, ny vervebrosjyre og gjennomgang av medlemsmassen med tanke på kriterier.

Fylkeslederne i Norges Husflidslag har et arbeidsutvalg bestående av 4 medlemmer som fremmer saker fra regionlag og medlemmer til Norges Husflidslags styre eller administrasjon.

Arbeidsutvalg for fylkeslag

Elin Søtvik Johannessen, Nord-Trøndelag, Kristin Rasmussen, Rogaland, Maria Sundal, Hedmark, Ellen Holtan Folkestad, Vestfold, vara.

Arbeidsutvalg husflidhåndverkerne

Leder: Gry Marie Grindbakken. Benjamin Kjellman-Chapin, Tone Tvedt og Silja Levin.

Nettverk, representasjon og samarbeid

Studieforbundet kultur og tradisjon (SKT)

SKT er det tredje største studieforbundet i Norge med 43 medlemsorganisasjoner og 170 000 kurstimer. Norges Husflidslag er den største medlemsorganisasjonen og samarbeider tett med studieforbundet både faglig, organisatorisk og politisk. Dette gjelder bl.a. den modulbaserte opplæringen innen bunad og innen vev, Fagdagane i bunad og folkedrakt, kurslærerkursene, TREseminaret og arbeidet med å få Bunadbruk i Norge på UNESCOs lister over representativ immateriell kulturarv. Studieforbundet deltar på våre sentrale arenaer og på møteplasser i fylkene. På ordinært årsmøte i mai var Norges Husflidslag representert med Barbro T. Storlien, Gro Staal Martinsen, Kurt Bohmann og Berit Solhaug. NH er representert i styret med Solveig T. Grinder og Linda Thiis. Det ble gjennomført et ekstraordinært årsmøte i oktober for å godkjenne opptak av en ny medlemsorganisasjon, Norges Bygdekvinnelag. Her deltok direktør Marit Jacobsen.

Voksenopplæringsforbundet (VOFO)

VOFO er paraplyorganisasjonen for alle studieforbundene. Norges Husflidslags tillitsvalgte eller ansatte er godt representert i de regionale VOFO-styrene. Marit Jacobsen var møteleder på VOFOs årsmøte i mai.

Norges Kulturvernforbund

Kulturvernforbundet er en paraplyorganisasjon for en rekke organisasjoner innen kulturvernfeltet, hvor Norges Husflidslag er blant medlemmene. Generalsekretærene i organisasjonene møtes månedlig for informasjonsutveksling og samordning av faglig, politisk og praktisk arbeid. Norges Husflidslag deler kontorlokaler med forbundet og en rekke av de andre medlemsorganisasjonene under fellesskapet *Kulturvernets hus*. NH er representert i Kulturvernforbundets styre ved husflidskonsulenten i Akershus, Anne Guri Gunnerød. Kulturvernforbundet er sekretariat for de årlige Kulturminnedagene, som i 2019 hadde tema «*Fremtidens kulturarv*».

Mange husflidslag registrerte også sin husflidsdag som kulturminnedagsarrangement. Norges Husflidslag var tilstede med flere deltakere på den årlige Kulturvernkonferansen i mars.

Kulturalliansen

Kulturalliansen er en nasjonal sammenslutning av frivillige kulturorganisasjoner. Målet for alliansen er å være en samlet stemme for kulturfrivilligheten for å bedre rammebetingelsene og sikre gode lokaler for frivillige kulturorganisasjoner. Solveig T. Grinder og Tone Sjøstad deltok på medlemsmøtet i oktober. Marit Jacobsen var styreleder fram til årsmøtet i april og deltok der sammen med Solveig T. Grinder.

Frivillighet Norge

Frivillighet Norge jobber med rammebetingelsene for frivillige organisasjoner og for å utvikle frivillighetspolitikken i Norge. Norges Husflidslag har vært medlem av Frivillighet Norge siden 2009 og har i 2019 deltatt på både årsmøte, topplederkonferanse, utdeling av frivillighetsprisen og møter i ulike nettverk og arbeidsgrupper i organisasjonen.

Norsk Kulturforum (NOKU)

NOKU er et landsomfattende faglig forum som arbeider for å fremme forståelse for kulturlivets plass i samfunnet, med kommuner, fylkeskommuner, og noen organisasjoner som medlemmer. De kårer årets kulturkommune. NOKU samarbeider med Kulturalliansen om å få gjennomført kartlegging av lokaler som brukes til kultur i kommunen. NH deltok ikke på årsmøtet/årskonferansen i mai/juni.

Norges Vel

Norges Husflidslag er medlem av Det kgl. Selskap for Norges Vel, som arbeider for livskraftige lokalsamfunn med allsidig næringsliv og gode sosiale og kulturelle tilbud både nasjonalt og i utvalgte samarbeidsland. NH deltok ikke på representantskapsmøte i juni.

Nettverk, representasjon og samarbeid

Landsrådet for Norges Barne- og Ungdomsorganisasjoner (LNU)

Norges Husflidslag er ikke medlem av LNU, da dette krever en større andel medlemmer under 30 år, men har i flere år benyttet tilskuddsordninger de forvalter til større kulturtiltak. Ordningene er endret slik at det bare er medlemsorganisasjoner som kan søke om slike midler. Vi har søkt om assosiert medlemskap, også for å kunne delta på møter og kurs i regi av LNU, men resultatet av denne søknadsprosessen er ikke avklart. Tilskudd fra ordningen *Herreløvs arv* er tilgjengelig for Norges Husflidslag, og den ble benyttet i 2019.

NHO

Norges Husflidslag er medlem av arbeidsgiverforeningen NHO Handel og Service. Norges Husflidslag har deltatt på årsmøte og andre møter, og hatt dialog om ulike samarbeidstiltak knyttet til næring, og om personalpolitiske spørsmål.

Sparebankstiftelsen DNB

Sparebankstiftelsen DNB har gjennom flere år vært en viktig økonomisk samarbeidspart. Stiftelsen vil gjerne ha ideer og innspill til prosjekter og tiltak. De har invitert til ideutvekslingsmøter og tar imot Norges Husflidslags forslag til tiltak og behov for finansiering. De prioriterer tiltak rettet mot barn og unge, og hadde i 2019 kulturarv som en særlig satsning. Vi deltar på Verdens Kuleste Dag som er deres arrangement for barn og unge i Oslo hvert år i august, og har mottatt støtte til «*Bunadbruk i Norge - populært, men truet.*»

Dyrsku'n og husflidsutstillingen

Vi har en samarbeidsavtale med Dyrsku'n hvor vi er faglig ansvarlig for den årlige husflidstevlinga. Dette er ei tevling både for profesjonelle utøvere og håndverkere i en læresituasjon. En av konsulentstillingene er spesielt knyttet opp mot dette arbeidet. Vi har ansvar for å informere om og å oppfordre til deltakelse, innhente dommere til juryene i de ulike kategoriene, organisering av aktiviteter m.m. Tevlinga resulterte i en utstilling av

deltakerproduktene, kombinert med ei særutstilling. I 2019 var Mari Fallet Mosand, «Krokvokst», medlem av Norske Husflidhåndverkere, særutstiller med sine arbeider i tre. NH deltar med Ungs Husflid-aktiviteter.

Norsk institutt for bunad og folkedrakt

Nasjonalt kompetansesenter som jobber med dokumentasjon, forskning og formidling av bunad og folkedrakt. Vi har et løpende samarbeid med instituttet, blant annet om de årlige Fagdagane i bunad og folkedrakt og som akkrediterte organisasjoner innen UNESCO-konvensjonen om vern av immateriell kulturarv. Husflidskonsulenten i Troms, Petra-Mari Linaker, sitter i det statlige oppnevnte Bunad og folkedraktrådet i perioden 2016-2020. Rådet er rådgivende organ for instituttet.

Løfte håndverket

Løfte håndverket er et nettverk som jobber for å opprettholde, styrke og spre kunnskap om tradisjonelle håndverksfag. Nettverket arrangerer temamøter, konferanser og sprer relevant informasjon til nettverksmedlemmer og andre interesserte. Ledelsen i Norges Husflidslag sitter i nettverkets ressursgruppe, og er utover dette til stede sammen med flere ansatte og/eller styremedlemmer på samlinger i regi av nettverket. Norsk Håndverksinstitutt er ansvarlig for driften.

Kulturrådet

Driftsmidlene fra Kulturrådet utgjør halve driftsbudsjettet til organisasjonen og er en grunnleggende forutsetning for det faglige arbeidet over hele landet. Vi har god dialog med administrasjonen i Kulturrådet og har årlige møter med dem. Norsk kulturråd har også ansvaret for arbeidet med UNESCO-konvensjonen for Immateriell kulturarv i Norge. Vi har derfor et tett samarbeid om dette. Marit Jacobsen deltok på årskonferanse i Trondheim i oktober.

Internasjonalt arbeid

Nordens Husflidsforbund

Forbundet ble stiftet i 1927 og består av landene i Norden og Estland, syv land til sammen. Det avholdes ett årlig møte. Det var den Islandske Husflidorganisasjonen som var vertskap for dette i 2019. Fra Norges Husflidslag deltok Marit Jacobsen og Solveig T. Grinder. I tillegg til det formelle møtet i Reykjavik, besøkte de mikrosponnerier og ullhåndverkere. Møtet er en nyttig arena for utveksling av informasjon og til å fatte felles beslutninger knyttet til Nordic Youth Camp 2020 i Danmark og Nordic Craft Week. Sistnevnte er en Facebook-basert kampanje i september hvert år. Tema i 2019 var *Votter* og alle de syv landene presenterte sine modeller med oppskrifter i tillegg til at det ble delt en rekke lokale aktiviteter i samme periode.

Stasvotten, et Rødlisterprosjekt fra Møre og Romsdal var Norges bidrag til Nordic Craft Week 2019. Foto: Johanna Aydemir, Taito-lehti

European Folk Art and Craft Federation (EFACF)

EFACF, stiftet i 1972, er et nettverk Norges Husflidslag for tiden leder ved sin ansatte Solveig T. Grinder, og Norges Husflidslag er da også sekretariatet for nettverket. I november ble det årlige møtet for medlemsorganisasjonene avholdt i Tallinn i Estland. Her deltok Solveig T. Grinder og Marit Jacobsen. I tillegg til de formelle møtene var det besøk ved den store husflid- og håndverksmessen St. Martins Fair.

Internasjonale forespørsler

Norges Husflidslag mottar relativt jevnlig forespørsler

om prosjekt-samarbeid fra både EØS- og EU-finansierte prosjekt. Mange av disse kunne være relevante, men henvendelsene kommer ofte med altfor korte tidsfrister. Vi la til rette for et besøk fra Polen våren 2019. Tre personer fra en organisasjon som jobber med håndverkere og voksenopplæring ønsket å lære mer om salgskanaler og om organisering av voksenopplæring. De besøkte bl.a. Husfliden i Moss og Asker Husflidslag.

UNESCO

UNESCO er FNs organ for kultur- og utdannings-samarbeid, og Norges Husflidslag er akkreditert som ekspertorganisasjon innen UNESCO-konvensjonen for vern av immateriell kulturarv. Norges Husflidslag er aktivt involvert i Kulturrådets arbeid med å implementere konvensjonen i Norge. NH deltok i 2019 med to personer på en samling for instruktørnettverket i konvensjonen, for å kunne bli bedre til å formidle betydningen av konvensjonen for tradisjonelt håndverk. Dette arbeidet gir organisasjonen verdifull kontakt med andre NGOer innen kulturarvfeltet både i Norge og Norden. Barbro Tronhuus Storlien representerte NH på den 14. Com, i Bogota i Colombia i desember. Dette er UNESCOs årlige møte der søknadene til de ulike listene knyttet til konvensjonen for immateriell kulturarv blir behandlet. Der møtes også flere NGOer i det som kalles ICH (Intangible Culture Heritage) -NGO forum.

Norske NGOer i Bogota: Barbro T. Storlien, Norges Husflidslag, Ellen Krageberg, Norges Bygdekvinnelag, Siri Mæland, Norsk senter for folkemusikk og folkedans.

Medlemsgrupper i tall og omtale

Lokal- og fylkeslag

Lokallagene og deres aktiviteter er den absolutt viktigste rekrutteringsarenaen til organisasjonen, og dette er avgjørende for medlemstallet. Gjennom arbeid i lokallagene er vi tilstede og synlige over hele landet. Mange av lokal- og fylkeslagene er også medeiere av husflidsbutikker.

Fylkeslagene er bindeledd mellom Norges Husflidslags administrasjon, styre og lokallag, og vi har fylkeslag i alle fylker. Ledelsen i Norges Husflidslag v/styret eller direktør prioriterer å delta på flest mulig årsmøter i fylkene. Årsmøtene organiseres ofte over helg og kombineres med kurs og foredrag.

Akershus

23 lokallag

Leder: Styremedlemmene
leder på omgang

Aust-Agder

9 lokallag

Leder: Arne Gryting

Buskerud

16 lokallag

Leder: Edmund Bull-Sveen

Finnmark

12 lokallag

Leder: Turid Svaler

Hedmark

23 lokallag

Leder: Maria Sundal

Hordaland

22 lokallag

Leder: Gina Blomberg

Møre og Romsdal

29 lokallag

Leder: Gunvor Dyvik Friisvold

Nord Trøndelag

18 lokallag

Leder: Ann Tove Rønning

Nordland

47 lokallag

Leder: Irene Adolfsen

Oppland

22 lokallag

Leder: Ingrid Haugen

Oslo

11 lokallag

Leder: Jeanette Ajer

Rogaland

19 lokallag

Leder: Kristin Borge Rasmussen

Sogn og Fjordane

15 lokallag

Leder: Marit Andersen

Sør-Trøndelag

25 lokallag

Leder: Anne-Grethe Aase Nilsson

Telemark

10 lokallag

Leder: Tone Liv Kjellingveit

Troms

30 lokallag

Leder: Gyda K. Alvarstein

Vest-Agder

9 lokallag

Leder: Reidun Knutsen

Vestfold

8 lokallag

Leder: Ellen Holtan Folkestad

Østfold

8 lokallag

Leder: Gro Staal Martinsen

Fylkesledersamlinger

Arrangeres vår og høst de årene det ikke er landsmøte. Samlingene går over en helg, og deltakerne er styremedlemmer og eventuelt ansatte fra fylkeslagene. Norges Husflidslags styre er godt representert og programmet legges opp i samarbeid mellom styret og administrasjonen i Norges Husflidslag, og arbeidsutvalget for fylkeslederne.

Målet med samlingene er å:

- Gi tillitsvalgte i fylkeslagene det påfyll, kunnskap og inspirasjon de trenger for å fylle rollen som leder for et styre i sitt fylke, være NHs forlengede arm og god samarbeidspart med konsulentstaben.
- Gi rom for diskusjon om temaer som kan utvikle Norges Husflidslag samlet som organisasjon, som vedtekter, driftsmodeller, økonomi og politikk.
- Få tid til samtaler fylkeslederne imellom og å ha det hyggelig. Det handler jo om frivillig innsats!

Vårsamlingen i Bergen, 26.-28. april

Tema på samlingen var blant annet unge medlemmers plass i organisasjonen, fylkeslaget rolle og oppgaver, regionalt samarbeid, digitalisering, og en voksenopplæring i endring. Satsningsområdet *Holdbart* og heftet *Bunad, hva er det?* ble presentert. Det ble diskutert saker til landsmøtet 2020 og NHs plass i norsk kulturpolitikk. Silje Østerbø fra Naturvernforbundet holdt foredrag om prosjektet *Ta vare på det du har*.

Det var lagt inn tid til besøk på Husfliden Bergen og Oleana-butikken. I forkant av samlingen var det organisert tur med omvisning på Hillesvåg Ullvarefabrikk.

Høstsamlingen i Oslo 25.-27. oktober

Tema på samlingen var blant annet om rollen som fylkeslagsleder, voksenopplæring og tilskuddsordninger, samarbeidsutvalg i fylkene, fagplaner i grunn- og videregående skole, og digitalisering. Landsmøtesaker og vedtekter

som er sendt på høring ble diskutert, og en statusoppdatering på *Holdbart* og erfaringer med Fikselaug og materialkunnskap. Broderi med boro og sashiko-teknikker var praktisk aktivitet.

Norske Husflidhåndverkere

Norske Husflidhåndverkere er vår medlemsgruppe som har husflid og håndverk som næring. Opptak av medlemmer skjer på to måter: Søkere med svennebrev eller tilsvarende innen relevante håndverksfag tas opp automatisk, mens søkere uten relevant utdanning vurderes av en jury. Opptak skjer på grunnlag av søkerens produkter og faglige nivå. For denne gruppen jobber vi for bedre rammevilkår, økte stipend- og støtteordninger som skal gjøre det lettere å leve av håndverk, og synliggjøring av den kompetansen håndverkerne representerer.

Per 31.12 er medlemstallet 164. I 10 regioner/fylker har håndverkerne organisert seg i egne lag. I løpet av året fikk vi 9 nye medlemmer, 4 tildelt juryert medlemskap og 5 fikk opptak på bakgrunn av fagbrev eller tilsvarende.

Ansatte og oppgavefordeling

Oversikt per 31.12.19

Marit Jacobsen	Administrerende direktør
Kurt Bohmann	Leder fellestjenester
Solveig T. Grinder	Kurs- og kompetanseutvikler 90%
Marianne Ottershagen	Regnskapsansvarlig
Hillevi Strandabø	Regnskap vikar
Jens F. Andersen	Kommunikasjonskonsulent i 80 % fra 08.01.- 31.03. 30% fra 01.04.- 30.06.
Tone Sjøstad	Kommunikasjonskonsulent i 80% fra 12. 08.
Kristoffer Oftedal	Medlemsservice/nettsupport 20%
Mette Skøien	Medlemsservice 80%
Anne Langmoen	Sentralbord/medlemsservice/salg
Berit Solhaug	Redaktør Norsk Husflid
Elin Gilde Garvin	Barne- og ungdomskonsulent
Björg Lundeby	Husflidskonsulent Østfold 80%, fellestjenester 20% til 30.06
Anne Guri Gunnerød	Husflidskonsulent Akershus
Kristine Fornes	Husflidskonsulent Oslo, 50%
Linda Thiis	Husflidskonsulent Buskerud, teamleder opplæring
Brita Rusten Åmot	Husflidskonsulent Oppland
Arild Larsen	Husflidskonsulent Hedmark
Annie Eikenes	Husflidskonsulent Vestfold 70%, Ung Husflid 30%
Marthe Haugerud	Husflidskonsulent Telemark, i permisjon
Reidunn Lien Horgen	Husflidskonsulent Telemark vikar 70% fra 25.05.
Kathrine Gregersen	Husflidskonsulent Agder, teamleder næring
Berit F. Rasmussen	Husflidskonsulent Rogaland, teamleder organisasjon
Hege Therese Nilsen	Husflidskonsulent Hordaland
Randi Hole	Husflidskonsulent Møre og Romsdal
Synøve E. Vadøy	Husflidskonsulent Sogn og Fjordane
Sidsel Skjelfjord	Husflidskonsulent Trøndelag
Randi Breiset	Husflidskonsulent Trøndelag
Lill-Heidi M. Olsen	Husflidskonsulent i Nordland
Petra-Mari Linaker	Husflidskonsulent Troms
Maaike Halbertsma	Husflidskonsulent Finnmark 80%
Sølvi Westvang	Prosjektleder Ullialt 50%

Tina Bisgaard var innleid på timesbasis deler av året. Vi har i tillegg hatt innleid personale fra vikarbyrå til regnskap og fellestjenester.

Drift og arbeidsområder

Husflidskonsulentene

Husflidskonsulentene er vår fagstab som bidrar til faglig utviklingsarbeid for organisasjonen som en helhet. De 16 husflidskonsulentene har sin daglige arbeidsplass i fylkene, men er alle sentralt ansatt. De har en nøkkelrolle i samarbeid mellom lokal- og fylkeslag, håndverkere, butikker, museer, fylkeskommuner, med flere.

Konsulentene er med på å motivere lokallagene til å skape lokale arenaer med kurs og aktivitet og veileder om støtteordninger, aktiviteter og aktuelle tema. Organisasjonen har via husflidskonsulentene et mangeårig samarbeid med alle landets fylkeskommuner. Samarbeidet er tuftet på årlige møter hvor tiltak og tjenester blir definert.

Husflidskonsulentene er delt inn i team, hvor de jobber spisset med saker innenfor valgt område.

Team Opplæring

Leder: Linda Thiis. Randi Hole, Anne Guri Gunnerød, Reidunn Lien Horgen, Maaike Halbertsma.

Team Næringsutvikling

Leder: Kathrine Gregersen. Synøve Eriksen Vadøy, Hege-Therese Nilsen, Sidsel Skjelfjord, Arild Larsen.

Team Synliggjøring og organisasjon

Leder: Berit F. Rasmussen. Petra-Mari Linaker, Randi Breiset.

Team Barn og unge

Leder: Elin Gilde Garvin. Brita Rusten Åmot, Kristine Fornes, Annie Eikenes, Lill-Heidi M. Olsen.

Holdbart, arbeidsgruppe for satsingsområde

Prosjektleder: Sølvi Westvang. Kathrine Gregersen, Arild Larsen, Brita Rusten Åmot.

Øvrige ansatte

Hovedkontoret ligger i Øvre Slottsgate 2b sammen med Norges Kulturvernforbund og flere andre kulturvernorganisasjoner. 9 ansatte har sin arbeidsplass her, i 2019 totalt 7,5 årsverk.

Medlemskap

Alle medlemmer i Norges Husflidslag registreres og faktureres sentralt og det er derfor viktig med gode medlemsløsninger. Årlig meldes det inn rundt 3000 nye medlemmer og i 2019 var det en total økning på 170 medlemmer ift til 2018.

Oppgradering av medlemssystem og nettside

Prosjektet med ny nettside og medlemssystem startet tidlig 2019, og er ventet klar til lansering våren 2021. Fornyelsen skal gjøre det lettere for lokallag og ansatte å hente ut medlemslister, rapporter og økonomiske data. Vi vil kunne ta i bruk nyhetsbrev i en større skala, digital betaling av medlemskap og i nettbutikken.

Målet er å gjøre det enklere for våre medlemmer å finne og dele informasjon og inspirasjon. Som en effekt av dette håper vi på økt medlemstall, enklere medlemservice, besparelse av kostnader knyttet til IT-løsninger og tid som kan brukes på aktivitet i lokallagene.

Kommunikasjon med medlemmer

Vi tar i bruk en rekke kommunikasjonskanaler, hvor de viktigste er e-post, telefon i kontortid og sosiale medier. Nettsider, nyhetsbrev og Norsk Husflid brukes også til å informere medlemmer om viktige ting som skjer i organisasjonen.

Det vises også til husflidskonsulentenes årsmeldinger som kan lastes ned på husflid.no.

Egnede lokaler er viktig for alle lokallagene. Noen har gode, andre har mindre gode, noen leier dyrt, noen rimelig, noen eier egne lokaler, mens andre ikke har faste lokaler i det hele tatt. Dette er huset Randaberg Husflidslag i Rogaland bruker, det er eid av kommunen. De har en gunstig avtale og til gjengjeld leverer de aktiviteter for og med små og store i alle etasjer nesten hver dag året rundt. Foto: Marit Jacobsen

Norges Husflidslag

Øvre Slottsgate 2B, 0157 Oslo
22 00 87 00 | post@husflid.no

